

СТАНОВИЩЕ

На основание на Заповед РД 38-408/28.06.2013 на Ректора на Софийския университет «Св. Климент Охридски» за включване в състава на научно жури за провеждане на защита на Мира Здравкова Кънева – свободен докторант по професионално направление 3.6. «Право» (Международно право и международни отношения) на тема **«Меката сила: новото измерение на силата в международните отношения през XXI век»** за присъждане на образователната и научна степен «доктор»

От проф. д-р Пламен Иларионов Пантев, научен консултант на Мира Здравкова Кънева, член на научното жури

Мира Кънева е зачислена със заповед на Ректора на Университета РД20-604/29.03.2011 в Катедра Международно право и международни отношения на Юридическия факултет при Софийския университет «Св. Климент Охридски». Докторантката положи с «отличен б» изпита от докторантския минимум по Международни отношения.

През целия период на работа по дисертацията изпълняваше поставените от научния ѝ ръководител задачи съгласно изискванията на Индивидуалния план и годишните Работни планове. Последният – за 04.2013-04.2014 г., изпълни предсрочно, независимо от сериозната ѝ преподавателска натовареност като асистент по Международни отношения за специалност Право, Теория на международните отношения, Теория на външната политика и Теория на международните преговори – за специалност Международни отношения, дейност, която досега също изпълнява качествено и дисциплинирано.

Мира Кънева е депозирала стриктно и пълно цялата необходима документация за изискуемата процедура. Представеният дисертационен труд е в обем 277 стр., включително декларацията за оригиналност, списъка на цитираните източници и предметния показалец. Използваните източници са в респектиращ обем – 368 на чужди езици и 45 на български, но по-същественото е умелото им използване в обосноваване на тезите, анализите и изводите на труда.

Дисертационният труд третира въпроса за меката сила в контекста на Теорията на международните отношения, Теорията на външната политика и Изследванията в областта на сигурността. Чрез своя дисертационен труд Мира Кънева осъществява една желана и очаквана от зрялото поколение български теоретици-международници важна стъпка на новото поколение български теоретици-международници – разкриването на съвременни познавателни рамки на протичащите процеси в системата на международните отношения от модерни позиции, отчитащи постиженията на националната и на световната наука. През последните 3-4 години Мира Кънева съумя да апробира своите идеи на многобройни научни форуми у нас и в чужбина, както и пред широката научна аудитория чрез далеч надхвърлящите изискуемия за един дисертант брой и качество на публикации в списания, монографии и научни сборници. Оценките за тях от научната колегия са много позитивни.

Докторант Кънева предлага нови подходи и решения на традиционни теоретични проблеми – разглежда проблематиката на меката сила не в познатата рамка на “баланса на силите”, а в контекста на международната среда като динамично мрежово взаимодействие; обосновава процеса на дифузия на меката сила и прави изводи за произтичащите от това последици; предлага нов анализ на поведението на недържавните участници в международните отношения, организирани в хлабави мрежи от различен характер, както и взаимодействието им с традиционния актьор номер едно – държавата. По един оригинален начин третира реализацията на меката сила в условията на променящото се съдържание на суверенитета на държавите, а също така описва начина по който ЕС упражнява своята социализираща функция чрез нормативизация и институционализация. Потърсени са и са намерени зависимости между меката сила и упражняването на насилие, значението на културния обмен за ценностно сближаване, направен е критически анализ на антиимигрантския популизъм и емоционалното му овладяване. Посочена е връзката на меката сила с научната дипломация и с повишаването на външнополитическия потенциал на малка страна като България.

Изключително богатият на идеи дисертационен труд съдържа редица други постижения, подробно описани от автора и може с основание да се определи като своеобразна програма за нови научни разработки.

Докторантката е постигнала своите изследователски цели, формулирани и мотивирани на с. 6-7 на Автореферата и с. 6-7 на дисертационния труд. Обоснованата методология на изследването е подходяща за темата и нейното съдържание. Заявената на с. 5 дисертационна теза е доказана както чрез научните новости/приноси на изследването (с. 249-250 на труда и с. 8-10 на Автореферата), така и посредством обоснованото практическо значение на резултатите му.

Оригиналните научни приноси на дисертационния труд оценявам в следните направления, които са в потвърждение на посочените от авторката:

1. Реконструирането на международната среда като динамично мрежово взаимодействие, продукт на което е и меката сила.
2. Определянето на дифузията на меката сила като всепроникваща закономерност, включително възможното ѝ съчетаване с твърдата сила.
3. Описанието на ролите на недържавните участници, организирани в хлабави мрежи на съпротива или на паралелен дерегулиран пазар, наред с ролята на държавата, губеща монопола върху властта.
4. Обосноваването на международните хуманитарни интервенции като своеобразен заместител на все още отсъстващите международноправни норми за тях.
5. Системното описание на меката сила на социализиращата функция на ЕС чрез нормативизация и институционализация.
6. Предлаганите възможности за снижаване на насилието чрез овладяването на асиметричните рискове за сигурността.
7. Препоръките за ценностното сближаване на западната и източната култури.
8. Предложеният анализ на емоционалното овладяване на антиимигрантския популизъм.
9. Описанието на потенциала на меката сила на научната дипломация.
10. Предлаганите възможности за включването на малка страна като България в глобалното общество чрез рационализация на дипломатическите способности.

Докторантката допълнително е обосновала основателността на претендираните научни приноси чрез посочването на практическото значение на постигнатите резултати (на с. 10-11 на Автореферата).

Потвърждавам становището си, че всеки един от посочените приноси на Мира Кънева носи потенциал за нови и оригинални изследвания и нови теоретични и практически резултати.

Поставям и въпрос пред докторантката с оглед на защитата ѝ: какъв дял има/ще има меката сила при трайното релефно очертаване на полюсите на формирация се многополюсен свят?

В заключение, давам своята положителна оценка на дисертацията на Мира Здравкова Кънева с оглед присъждането ѝ на образователната и научна степен «доктор» по професионално направление 3.6. «Право» (Международно право и международни отношения).

София

30 юли 2013 г.

ПОДПИС: .....